МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теоретична підготовка БЗВП»

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
Код та назва галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**
Код та назва спеціальності **073 «Менеджмент»**
Освітньо-професійна програма **Менеджмент та безпека бізнесу**
Вид навчальної дисципліни **обов'язкова**
Мова викладання **українська**
Рік навчання **другий**

Львів 2026

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної фізичної підготовки Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол № 6 від 06.01.2026 р.).

Силабус з навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» укладено та видано у ЛьвДУВС: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2026 -23 с.

Розробники програми:

Завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету № 2 ПФППДПІС, кандидат економічних наук, майор поліції Мар'ян КУРЛЯК.

Доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету № 2 ПФППДПІС, кандидат історичних наук, полковник поліції Володимир СИНЕНЬКИЙ.

Старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету № 2 ПФППДПІ Андрій ГРЕЧАНЮК.

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальну дисципліну розроблено відповідно до Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 року № 734 (далі – Постанова № 734) та Типової програми «Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» (теоретична підготовка), затвердженої начальником Генерального штабу Збройних Сил України.

Відповідно до Постанови № 734 навчальна дисципліна «Теоретична підготовка БЗВП» викладається для здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти на денній формі здобуття освіти.

Навчальна дисципліна передбачає вивчення основних засад державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, основних положень та норм міжнародного гуманітарного права, основних вимог статутів Збройних Сил України, основ психологічної, розвідувальної, інженерної, тактичної та вогневої підготовки, домедичної допомоги, РХБЗ (ХБРЯ) захисту, виживання, військової топографії, зв'язку та комунікації.

Навчальна дисципліна «Теоретична підготовка БЗВП» включає теми, які охоплюють теоретичні знання та початкові вміння та навички з базової загальновійськової підготовки, які в подальшому розвиваються та вдосконалюються під час проходження практичної підготовки і спрямована на підготовку здобувачів вищої освіти за ВОС-100 «Стрілець».

2. МЕТА ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ ВИВЧЕННЯМ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у здобувачів вищої теоретичних знань з військово-облікової спеціальності, простих умінь та навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Очікувані результати навчання: здобуття на основі отриманих знань у військовій сфері здатність виконувати належно певні дії на практиці. Оперативна (бойова, спеціальна, індивідуальна) спроможність до виконання конкретних завдань.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права та обов`язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності, та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії, та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати свої права і обов`язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини, і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Дисципліна спрямована на досягнення військово-професійних компетентностей:

ВПК 1. Здатність усвідомлювати основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, розвивати громадянську стійкість та морально-психологічну готовність до збройного захисту держави.

ВПК 2. Здатність розуміти вплив стрес-факторів в умовах бойових дій на психіку військовослужбовця, способи подолання негативних психічних станів та надавати першу психологічну допомогу (самодопомогу).

ВПК 3. Здатність розуміти основні способи ведення розвідки, здійснювати виявлення і оцінювання противника, аналізувати інформацію отриману в ході спостереження.

ВПК 4. Здатність розуміти принципи військової комунікації, основні

способи та засоби військового зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій та тактичні сигнальні жести.

ВПК 5. Здатність розуміти принцип дії уражаючих факторів зброї масового ураження та ознаки її застосування, знати призначення та порядок використання засобів індивідуального захисту, порядок дій на зараженій місцевості.

ВПК 6. Здатність орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, за допомогою небесних світил, компаса, годинника та навігаційних приладів, здійснювати рух за визначеним маршрутом.

ВПК 7. Здатність розуміти сутність інженерного обладнання та маскування позицій, заходів безпеки при поводженні з вибуховими речовинами, порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї.

ВПК 8. Здатність застосовувати вимоги статей статуту в повсякденній діяльності та під час дії воєнного стану.

ВПК 9. Здатність розуміти алгоритм домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем/під загрозою» (Care under fire/Threat, CUF), принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC), знати способи та методи евакуації, надавати домедичну допомогу при пораненнях та травмах під час виконання службових (бойових) функцій і завдань

ВПК 10. Здатність розуміти положення загальновійськового бою, знати порядок виконання переміщень на полі бою у складі бойових груп в основних видах бою з урахуванням досвіду застосування підрозділів під час воєнних дій на території України, основні тактичні прийоми застосування БпЛА.

ВПК 11. Здатність розуміти призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, автомата, порядок застосовування стрілецької зброї та ведення вогню з неї для виконання поставлених бойових завдань, призначення, будову та принцип дії ручних гранат та порядок їх застосування.

ВПК 12. Здатність розуміти порядок переміщення (пересування) на території, яка контролюється противником, застосовування прийомів та способів забезпечення життєдіяльності в автономних умовах, здійснення протидії впливу природних факторів на людину.

ВПК 13. Здатність усвідомлювати вимоги норм міжнародного гуманітарного права та відповідальність військовослужбовців за їх порушення.

3. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	**Всього годин**
Кількість кредитів ЄКТС/год	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.	60
- лекційні заняття, годин	36
- практичні заняття, годин	24
Самостійна робота	30

Вид підсумкового контролю	залік

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування теми	**Кількість годин**			
	денна форма			
	Усього	**у тому числі**		
		Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**
4.1. Національно-патріотична підготовка				
Тема 1. Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи.	2	1		1
4.2. Психологічна підготовка				
Тема 1. Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самодопомога. Вплив бою на психіку.	6	2	2	2
4.3. Розвідувальна підготовка				
Тема 1. Розвідувальні ознаки розташування противника ділянка місцевості та тактики ведення ним бойових дій.	2	2		
4.4. Зв'язок та комунікація				
Тема 1. Військова комунікація.	1	1		
Тема 2. Основи зв’язку.	1		1	
4.5. Підготовка з РХБЗ				
Тема 1. Уражаючі фактори зброї масового ураження.	3	2		1
Тема 2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості.	3	1	1	1
4.6. Військова топографія				
Тема 1. Топографічні карти. Орієнтування на місцевості.	4	1	1	2
4.7. Інженерна підготовка (мінна безпека)				
Тема 1. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА.	2	1		1
Тема 2. Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їх встановлення, знешкодження та подолання.	3	2		1
Тема 3. Мінна безпека.	1	1		
4.8. Статути Збройних Сил України				
Тема 1. Обов’язки та права військовослужбовців.	2			2
Тема 2. Взаємовідносини між військовослужбовцями.	2	1		1
Тема 3. Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення.	2			2

4.9. Домедична допомога				
Тема 1. Планування та організація домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем» (CUF).	4	3	1	
Тема 2. Тактична польова допомога TFC.	4	3		1
4.10. Тактична підготовка				
Тема 1. Організація та структура підрозділів родів військ СВ ЗС України.	6	4		2
Тема 2. Дії солдата в оборонному бою.	4	2		2
Тема 3. Порядок дії солдата в наступі.	4	2		2
4.11. Вогнева підготовка				
Тема 1. Стрілецька зброя.	6	3	1	2
Тема 2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї.	16	1	13	2
Тема 3. Ручні гранати.	8	1	4	3
4.12. Виживання				
Тема 1. Забезпечення життєдіяльності.	2	1		1
4.13. Міжнародне гуманітарне право				
Тема 1. Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни.	2	1		1
Усього годин	**90**	**36**	**24**	**30**

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вибір методів навчання зумовлений характером пізнавальної діяльності здобувача вищої освіти та особливостями освітнього процесу у закладі вищої освіти. Зокрема, для досягнення мети навчальної дисципліни, формування комплексу відповідних знань та вмінь застосовуються пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий та дослідницький методи.

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів із кожної навчальної дисципліни, які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

Підсумковий контроль у формі диференційованого заліку здійснюється після проведення всіх видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання здійснюється за результатами отриманих оцінок (накопичених балів) із аудиторної та самостійної робіт.

Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом:

- результат аудиторної роботи визначається як середній бал, помножений на коефіцієнт 16, та заокруглюється до цілого балу за математичними правилами (до 0,5 – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа);

- середній бал дорівнює сумі всіх одержаних позитивних оцінок (накопичених балів), поділених на відповідну кількість, при цьому:

а. мінімальна кількість оцінок має складати не менше 1/3 (33 %) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних), передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33 %) від кількості занять складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33 %), то кожна недостаюча оцінка враховується, як «нуль» балів;

в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально-допустиму («додаткових»), враховуються з коефіцієнтом 0,7, такий коефіцієнт застосовується з метою мотивування здобувачів вищої освіти до покращення результатів оцінювання за аудиторну роботу;

г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів;

д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених занять не є обов'язковим.

У випадку, якщо за результатами оцінювання аудиторної роботи сума накопичувальних балів перевищує 80, то здобувачу вищої освіти нараховується максимально допустимий результат – 80 балів.

Формула розрахунку:

$$РАР = \frac{СОБ}{МКО + КДО*0,7+КНО} * 16$$

де:

- РАР – результат аудиторної роботи;
- СОБ – сума отриманих оцінок у балах;
- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33 %) від кількості семінарських, практичних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни). При цьому, якщо МКО складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;
- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених занять.

Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається, як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів, отриманих під час складання диференційованого заліку, визначається, як сума отриманих оцінок (накопичених балів) за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).

Поточний контроль	**Підсумковий контроль (ПК)**

Аудиторна робота (РАР) (семінарські/практичні занять заняття та контрольні заходи)	**Самостійна робота (РСР)**	ЗАЛІК
≤ 80	**≤20**	
≤ 100		
Підсумкова кількість балів ПК = РАР+РСР ≤ 100		

У разі, якщо здобувач вищої освіти під час складання диференційованого заліку отримав менше 60 балів – «не зараховано» він ліквідовує академічну заборгованість за окремим графіком на вище визначених умовах.

Такий здобувач вищої освіти повинен покращити результати поточного контролю (відпрацювати пропущені заняття та/або незадовільні оцінки, відпрацювати тему для одержання оцінки, виконати самостійну роботу тощо) до моменту ліквідації академічної заборгованості.

У разі повторного не складання диференційованого заліку ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання отриманих за результатами аудиторної та самостійної роботи за 100 бальною шкалою. При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може одержати не більше 60 балів.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка «зараховано» / A, B, C, D, E – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив достатньо повні знання матеріалу навчальної дисципліни; вміє співвідносити набуті знання з конкретними ситуаціями, дає правильні, хоча і не завжди повні відповіді на поставлені запитання; припускається помилок у розкритті окремих теоретичних положень, норм та визначень.

Оцінка «не зараховано»/ FX,F – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни або вони в нього взагалі відсутні; не зміг дати визначення з основних положень і норм; надає відповіді на запитання непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	**За шкалою ECTS /За національною шкалою**
90 – 100	A/Відмінно
82-89	B/Добре
75-81	C/Добре

64-74	D/Задовільно
60-63	E/Задовільно
35-59	FX/Незадовільно
0-34	F/Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 10.05.2025 № 4392-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text.

2. Про Збройні Сили України : Закон України від 19.03.2025 р. № 4255-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text.

3. Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та прирівняних до них осіб за шкоду, завдану державі : Закон України від 10.05.2025 № 4344-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-20#Text.

4. Про національну безпеку України : Закон України від 09.08.2024 № 3858-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text.

5. Про оборону України : Закон України від 05.01.2025 № 4068-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text.

6. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.05.2025 № 4331-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text.

7. Про протимінну діяльність в Україні : Закон України від 01.01.2024 № 1909-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2642-19#Text.

8. Дисциплінарний статут Збройних Сил України : Закон України від 09.08.2024 № 3859-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#Text.

9. Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text.

10. Про затвердження Положення про використання повітряного простору України : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.01.2022 № 1427-2021-п. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-2017-%D0%BF#Text.

11. Керівництво з виконання інженерних заходів маскування військ та об'єктів : Наказ Головного управління оперативного забезпечення ЗСУ від 06.12. 2017 р. № 90. Київ : ГУОЗ ЗС України, 138 с.

12. Конвенція про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення від 18.05.2005 № 2566-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_379#Text.

13. Про затвердження Авіаційних правил України «Правила використання повітряного простору України» : Наказ Державіаслужби України та МОУ, Міністерство оборони України від 11.06.2018 р. № 430/210. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1056-18#Text.

14. Про затвердження Інструкції з організації інженерного забезпечення охорони державного кордону України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 02.03.2019 № 156. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0510-19#Text.

15. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 р. № 441. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text.

16. Про затвердження Правил виконання польотів безпілотними авіаційними комплексами державної авіації України : Наказ Міністерство оборони України від 08.12.2018 р. № 661. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0031-17#Text.

17. Про затвердження Правил технічної експлуатації БпАК І класу: Наказ Міністерства оборони України від 10.08.2018 р. № 401. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1062-18#Text.

Додаткова

1. Аносєнков А. А., Коломієць Ю. М., Мукоіда Р. В. Особливості інженерного обладнання та утримання блокпостів під час дії правового режиму воєнного стану : методичні рекомендації. Одеса : ОДУВС, 2025. 47 с.

2. Бойове забезпечення: інженерне, топогеодезичне, радіаційний, хімічний, біологічний захист: підручник / Г. О. Радіонов та ін. Харків : НА НГУ, 2016. 362 с.

3. Боротьба з безпілотними літальними апаратами (за досвідом проведення ООС (раніше АТО). Київ : «Центр учбової літератури», 2022. 43 с.

4. Військова топографія : підручник. 5-те вид., перероб. та доп. / С. Г. Шмаль, О.В. Кравчук, А.М. Гудзь, С.В. Прищепа, О.П. Полець. Київ : видавництво Ліра-К, 2020. 644 с.

5. Дідур О. Л., Шевенко М. С. Міни : посібник військовослужбовцю ЗСУ, НГУ, ТрО України. Київ-Львів, 2022. 300 с.

6. Довідник сапера: ПВП 7-24 (87). 40-8 : Об'єднаний навчально-тренувальний центр командування сил підтримки збройних сил України «Поділля», 2025. 144 с.

7. Коломієць Ю. М., Мукоіда Р. В., Жуковський С. В. Тактична підготовка працівників поліції в умовах воєнного стану : навч. посіб. Одеса : ОДУВС, 2023. 117 с.

8. Комісаров М. В., Підгородецький М. М. Методика оцінювання ефективності виконання заходів протимінної діяльності. *Військова кібернетика та системний аналіз*. 2022. № 1(43). С. 13–18.

9. Крилюк В. О., Кузьмін В. Ю., Кузьмінський І. В., Цимбалюк Г. Ю., Губенко І. Я., Федосєєва О., Домедична допомога. Травма (алгоритми та маніпуляції) : метод. посібник. Київ, 2017. 84 с.

10. Крилюк В. О., Кузьмін В. Ю., Кузьмінський І. В., Цимбалюк Г. Ю., Губенко І. Я., Федосєєва О. В., Домедична допомога. Серцево-легенева реанімація (алгоритми та маніпуляції) : методичний посібник. Київ, 2017. 73 с.

11. Мацько О. Й., Коваль В. В., Комісаров М. В., Мацько О. Й. До питання визначення внеску факторів в ефективність виконання заходів протимінної діяльності в Україні. Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України. 2021. № 3(44). С. 154–158.

12. Пам’ятка військовослужбовцю під час підготовки до бою та в бою. Київ : Вид. дім «СКІФ», 2022. 60 с.

13. Психологічна підготовка військовослужбовців ЗСУ до перебування в умовах різкої зміни бойової обстановки та умовах примусової ізоляції. Методичні рекомендації. Київ : «Центр учбової літератури», 2022. 108 с.

14. Психологія бою /Гриневич Т. Л., Капінус О. С., Мацевко Т. М., Неурова А. Б., Романишин А. М.; за ред. А. М. Романишина. Львів : Видавництво «Астролабія», 2022. 336 с.

15. Трофименко П. Є., Сорокоумов Г. В., Демидко Л. С. Основи інженерної підготовки, тактичного маскування та радіаційного, хімічного, біологічного захисту в артилерійських підрозділах : підручник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 266 с.

16. Троцький Р. С., Чуприна О. В., Блінов О. А. Тактика надання самодопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій : навч. посіб. Київ: НАВС, 2016. 137 сТП 7-00(194)11.01 : збірник «Нормативів з бойової підготовки СВ ЗСУ». Команд. підготовки СВ ЗСУ, 2021.160 с.

17. Шолудько В. Г., Єсаулов М. Ю., Вакуленко О. В., Гурський Т. Г., Фомін М. М. Організація військового зв’язку : навчальний посібник. Київ : Вид. дім «СКІФ», 2023. 280 с.

18. Ярош С. П., Бережний А.О., Малюга В. Г. Основи радіоелектронної боротьби : навчальний посібник. Харків : ХНУПС, 2024. 208 с.